

ВИЈЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

Одлуком Вијећа Филолошког факултета од 1. 2. 2023. именована је Комисија за оцјену мастер рада под називом *Библиотеке као културно-просвјетитељски центри, њихов значај у научноистраживачком раду и очувању српског језика и књижевности* кандидаткиње Сање Раковић, студијски програм за српски језик и јужнословенске књижевности, број индекса 6/22, у сљедећем саставу: проф. др Јелица Стојановић, члан; доц. др Горан Радоњић, члан; доц. др Јелена Газдић, ментор.

Комисија Вијећу подноси

ИЗВЈЕШТАЈ О ОЦЈЕНИ МАСТЕР РАДА

Мастер рад кандидаткиње Сање Раковић *Библиотеке као културно-просвјетитељски центри, њихов значај у научноистраживачком раду и очувању српског језика и књижевности* написан је на 80 страна текста стандардног компјутерског формата (величина фонта 12, проред 1,5). Као што је предвиђено *Правилима о студирању на мастер студијама Универзитета Црне Горе*, на почетку су дати изјава о ауторству, резимеи са кључним ријечима на српском и енглеском језику, након чега слиједи садржај. Главни дио рада садржи сљедећа поглавља: Увод, Скрипторији и манастирске библиотеке у Црној Гори, Значај библиотека у научноистраживачком раду, Улога библиотека у очувању српског језика и књижевности, Закључак. Свако поглавље, изузев Закључка, систематично је подијељено на потпоглавља. На крају рада је библиографија која садржи *Изворе и литературу* са 49 библиографских јединицима.

У уводном дијелу кандидаткиња наводи податке о релевантности теме, мотиве и циљеве истраживања, предочава методолошки приступ и упућује на досадашњу истраженост теме. Као што се из самог наслова закључује, у раду се сагледава улога библиотека као културно-просвјетитељских центара, њихов значај у научноистраживачком раду и очувању српског језика и књижевности. Из тога јасно происходи да се тежи објаснити и позиционирати улога библиотека у друштву, образовно-

васпитном систему, научноистраживачком раду и очувању српског језика и књижевности. С обзиром на тип теме, примијењене су историјска, компаративна, дескриптивна, аналитичка, синтетичка метода и метода студије случаја, при чему су у само истраживање укључени и синхронијски и дијахронијски аспект.

У поглављу *Скрипторији и манастирске библиотеке у Црној Гори* описан је рад библиотека и скрипторија, начин њиховог настајања, њихова функција и судбина књига и рукописа. Након тога дат је преглед стања у четири такве библиотеке и скрипторија – при манастиру Шудикова у Беранама, манастиру Савина у Херцег Новом, Никольцу у Бијелом Пољу, као и при Светој Тројици у Пљевљима. Кандидаткиња Раковић се осврнула и на приватне и дворске библиотеке владара Црне Горе, које чине прелаз ка оснивању јавних читаоница и народних библиотека и представила начин стицања вјештина читања и писања у манастирима, и указала на незавидан статус манастирских библиотека у Црној Гори и дала предлог мјера да се тај статус поправи.

У наредном поглављу акценат је стављен на значај библиотека у научноистраживачком раду, на изазове у раду због технолошких и информационих промјена, као и на начине на које библиотеке могу и морају да се изборе како би опстале. Да би се боље сагледала улога библиотека у научноистраживачком раду, приказан је развој библиотека од традиционалних, преко електронских до виртуелних и дигиталних, њихово међусобно преклапање и сажимање њиховог начина рада. Кандидаткиња овде као изворе користи и законске акте Црне Горе који се тичу основних функција коју библиотеке имају (националне, народне, универзитетске, високошколске, специјалне и школске) како би потенцијалним корисницима указала на олакшан приступ библиотекама. На крају овог поглавља издвојена је референсна литература, као један од сегмената библиотечке грађе који игра битну улогу у сваком истраживачком раду и академском писању.

Трећи дио аналитичког дијела мастер рада посвећен је улози библиотека у очувању српског језика и књижевности, са нагласком на данашње црногорско друштво. Кандидаткиња истиче да библиотеке као образовне, васпитне и културне установе морају бити активније како би оствариле наведену улогу, и то сакупљањем, чувањем и обрађивањем грађе на српском језику, као и промовисањем и популаризовањем књижне грађе српских писаца и пјесника. Посебан сегмент рада посвећен је очувању ћирилице.

Ова проблематика је сагледана кроз улогу библиотека као институција културе које морају популарисати културу, културу читања прије свега, али бити и социјални фактор. Кандидаткиња Раковић нуди и предлог активности које се могу реализовати у библиотекама, а чији би циљ био очување српског језика и књижевности.

У Закључку је дат пресјек истраживања. Кандидаткиња сумира резултате истичући да је циљ рада био да се расвијетле три аспекта у вези са положајем и радом библиотека: њихова културно-просвјетитељска функција (која је претходила развијању и оснивању школства у Црној Гори), њихов значај у научноистраживачком процесу и улога библиотека у очувању српског језика и књижевности, а истраживање је показало да библиотеке у сва три случаја заузимају прво мјесто.

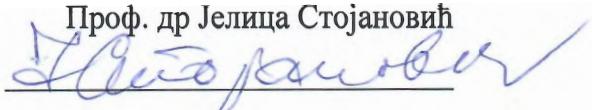
Мастер рад кандидаткиње Сање Раковић *Библиотеке као културно-просвјетитељски центри, њихов значај у научноистраживачком раду и очувању српског језика и књижевности* оригиналан је истраживачки допринос изучавању једног важног питања из области хуманистичких и друштвених наука.

С обзиром на све наведено, Комисија предлаже Вијећу Филолошког факултета да прихвати Извјештај и одобри јавну одбрану мастер рада кандидаткиње Сање Раковић.

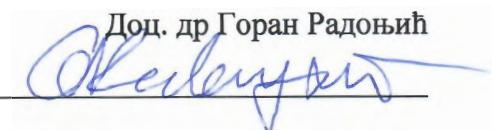
У Никшићу,

КОМИСИЈА

Проф. др Јелица Стојановић

Дод. др Горан Радоњић

Доц. др Јелена Газдић

